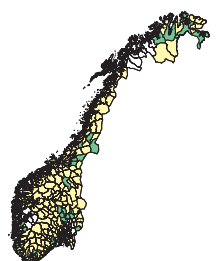

Risør

Rapport fra Risør kommune 2011

Universell utforming, K1

Innledning

Risør kommune vedtok v/Formannskapet å søke om å bli ressurskommune for universell utforming under tiltak K1 i Regjeringens handlingsplan for universell utforming 2009-2013. Risør var før dette pilotkommune fra 2005-2009. Formannskapet ønsket å fortsette prosessen og øke kompetansen innen universell utforming.

Kommunens prosjektplan for tiltaket ligger på kommunens hjemmeside:

http://www.risor.kommune.no/index.php?m=sider&m_action=vis&id=243

Organisering og forankring

Da Risør var pilotkommune hadde prosjektet en organisering med ei styringsgruppe og ei arbeidsgruppe. I styringsgruppa satt politikere, Rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne, Eldrerådet, Handelsstandsforeninga, en ungdomsrepresentant, Verneforeninga og administrasjonen. I tillegg var det ei arbeidsgruppe bestående av ulike folk fra administrasjonen. Arbeidet var forankra gjennom vedtak i Risør bystyre.

Som ressurskommune har vi valgt å organisere oss noe annerledes ved at det ikke lengre er ei styringsgruppe, kun arbeidsgruppe. I denne sitter representant fra Rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne, ergoterapeut, kultursjef, enhetsleder for eiendom og tekniske tjenester, enhetsleder for plan- og byggesak og saksbehandler fra enhet for eiendom og tekniske tjenester. Enhetsleder for plan- og byggesak er koordinator for arbeidet. Saksbehandler ved enhet for eiendom og tekniske tjenester har en sentral rolle i arbeidet og tar mye av ansvaret og arbeidsmengden.

Arbeidsgruppa skal rapportere til politisk nivå v/Formannskapet.

Metode

Det er ikke ansatt noen med ansvar kun for arbeidet med universell utforming. Heller ikke da kommunen var pilot, var dette tilfellet. Det betyr at arbeidet med universell utforming gjøres ved siden av lovpålagte oppgaver og at arbeidet nødvendigvis blir skadelidende både m.h.t. ønskelig omfang og framdrift. Prosjektleder og prosjektmedarbeider bytter på å lede ulike oppgaver.

Oppnådde resultater

I Regjeringens handlingsplan og i kommunens egen prosjektplan er det satt opp ulike målsettinger.

Risør deler årlig ut en tilgjengelighetspris. I 2011 ble prisen tildelt Myraker Arkitekter as v/Einar Myraker for sitt engasjement over lang tid med tanke på tilgjengelighet og universell utforming. Prisen var på kr. 15.000,- og et diplom.. Begrunnelsen for tildelingen var utført arbeid bl.a. gjennom kommunens gratis Veiledningstjeneste. Som gode eksempler kan vi nevne atkomst til Frikirka, atkomst til Torvet 1, kommende ombygging av Risørhuset, kommende atkomst til Tjenngata 76 og ulike reguleringsplaner.

Risør kommune har hatt to stykker på K5 instruktørkurs i mars 2011. Plan er laget for å oppnå målsetningen som kreves av Miljøverndepartementet. Det er avholdt kurs for Husbanken og en delegasjon fra Aust-Agder og Telemark med fagbakgrunn hørsel/hjelpemiddelsentralen.

Prosjektmedarbeider er deltager i en prosjektgruppe som etablerer ny nettportal for Risør kommune sin hjemmeside. Her er universell utforming spesifisert som et krav, og jobbes spesifikt med.

Flere ansatte på enhet for plan- og byggesak og enhet for eiendom og tekniske tjenester har vært på studietur til Barcelona i regi av KS. I tillegg har to representanter for brukerorganisasjoner deltatt på samme studietur, en fra det lokale handikapforbundet og en fra syn- og hørselhemmedes lokallag.

Kommunen har tatt i mot en delegasjon med ergoterapeuter fra 5 ulike kommuner og hatt omvisning i Risør med fokus på kulturminnevern og universell utforming. Med samme tema er det holdt foredrag for Buskerud fylkeskommune i Drammen.

Arbeidet med videreføring av ledelinjer, nye fortau, hevede gangfelt osv. i hovedgata i byen blei utsatt i løpet av 2011 og resten vil bli opparbeidet i 2012.

Kommunen har et friområde i nær tilknytning til byen, Urheia, som er under opparbeiding med tanke på bedre tilrettelegging for flere brukergrupper. Nytt HC-toalett er bygd og gangveier og benker like ved er under opprusting.

Kristiansand kommune har bidratt med å holde foredrag for vaktmestere og "utegjeng" om universell utforming.

To viktige prosjekter har fått startsignal i 2011. Det ene er oppgradering av Risørhuset, kulturhuset, som skal utvides, få ny atkomst, innvendig løfteplattform, bli en bedre tilrettelagt arbeidsplass osv. Tiltaket påbegynnes april 2012. Se eksempel nedenfor. Det andre er kommunens arbeid med å lage en reguleringsplan for Stangholmen like utenfor byen. Her er det atkomstmulighet med ferge, Norges eldste treferge i drift, og øya skal bli tilgjengelig/få universelt utforma utearealer i tillegg til at bygningsmasse og badestrand skal bli tilgjengelig og delvis universelt utforma. Planarbeidet vil pågå for fullt i 2012.

Økonomi

Kommunen mottar årlig kr. 225 000,- som ressurskommune. Disse midlene avsettes på bundet fond og benyttes til kompetansehevingstiltak internt, lønn til prosjektleder/prosjektmedarbeider ved behov, til tilgjengelighetsprisen og til fortløpende utgifter som relateres til arbeid med universell utforming. Midlene brukes normalt ikke til

konkrete, materielle tiltak. Totalt er kr. 101 394,- benyttet i løpet av 2011, herunder til studietur, tilgjengelighetspris og lønn til prosjektkoordinator og –medarbeider.

I 2011 er det ikke innvilget BRA-midler.

Gevinstrealisering

Koordinator og prosjektmedarbeider har universell utforming med inn i ulike etablerte fora, slik at nye medarbeidere i Risør kommune får innblikk i fagområdet og blir bevisst konsekvensene av valg som gjøres i ulike saker/prosesser. Ved nyansettelser på enhet for plan- og byggesak er universell utforming en integrert del allerede i intervju situasjon og videre ved opplæring av nyansatte.

Universell utforming er en naturlig del av kommunens arbeid med de aller fleste planer, fra kommuneplan og ned til temaplaner og reguleringsplaner. Uten å være pilot- og ressurskommune er det usikkert om forståelsen ville vært like høy. Fordi kommunen har dette fokuset vil også søkere bli påvirket til å øke sin forståelse. For alle som skal bo i et planlagt område eller som er brukere av et bygg, vil det ha stor nytte i tillegg til at samfunnsnyttene ved universelt utforma uteområder og bygninger får mer og mer betydning jo eldre befolkningen blir.

Endringer og tillegg

Den største utfordringen når man ikke har en egen ansatt til å drive arbeidet, er å få prioritert arbeidet med universell utforming utover det som er lovpålagt. Allikevel er det slik at når kommunen er ressurskommune, påvirkes vår utøvelse av saksbehandling både for planer og byggesaker. Fokuset på universell utforming forsterkes kanskje i forhold til saksbehandlere i andre kommuner. For øvrig har det ikke vært store endringer i prosjektet i løpet av 2011.

Prosjektfaglig evaluering

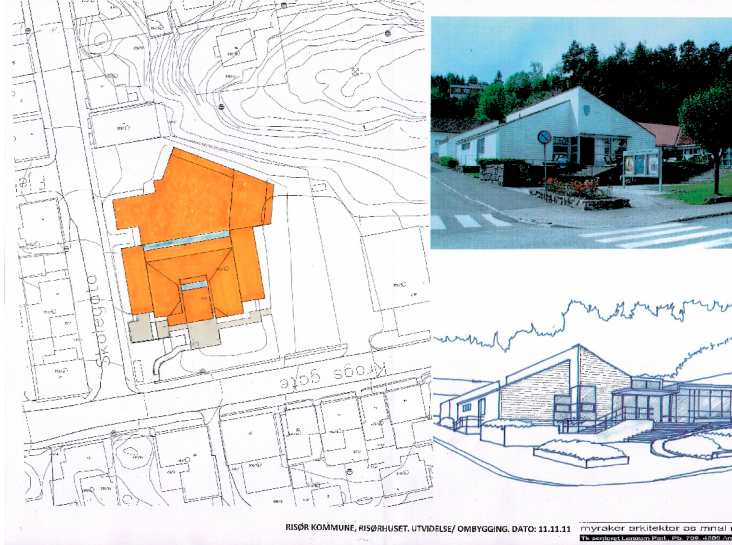
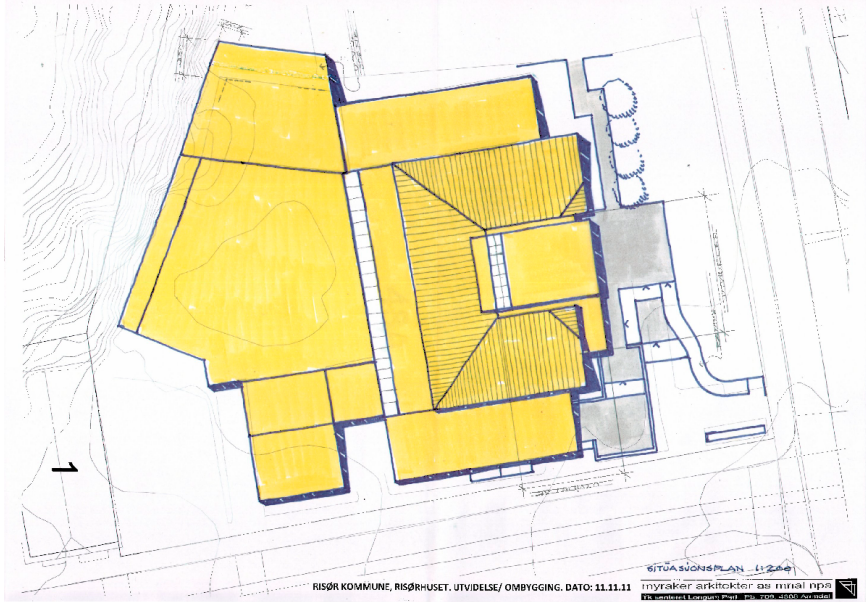
I 2011 blei ansvaret for K5 gitt til prosjektmedarbeider og til en ansatt på enhet for plan- og byggesak. Det har ikke vært gjennomført flere enn to kurs foreløpig og 2012 vil derfor bli den store prøvesteinen for vår del.

Kommunen meldte i rapport for 2010 at vi har kapasitetsproblemer i forhold til å kunne prioritere arbeidet utover det som er lovpålagt, men noe får vi allikevel gjort og må si oss fornøyd med det vi får til med de ressursene vi har.

Miljøverndepartementet legger opp til svært mange samlinger i løpet av året og som ressurskommune føler man seg i utgangspunktet forpliktet til å delta på alle. Risør kommune har noe problemer med å klare dette og vil i 2012 velge de samlingene som er mest relevante for oss.

Dokumentasjon

Vedlagt er eksempel fra Risørhuset.

Beskrivelse – Risørhuset (kulturhus)	Tegninger/skisser
I området ved inngangen lages det ei rampe i terrenget og det blir trinnfri atkomst via automatiske dører. Nåværende atrium bygges inn. Bildet viser atkomst fra fortauet i Skolegata/Kragsgata.	 The image contains three architectural drawings and a photograph. On the left is a site plan with a building footprint highlighted in orange, situated between 'Skolegata' and 'Kragsgata'. On the right is a photograph of the existing building, a single-story structure with a gabled roof. Below the photograph is a perspective sketch of the proposed building design, showing a more complex, multi-level structure with a prominent entrance. At the bottom of the drawings, there is a small text block: 'RISØR KOMMUNE, RISØRHUSET. UTVIDELSE/ OMBYGGING. DATO: 11.11.11 myraker arkitektur as mml nps'.
Bildet viser nytt overbygd atrium og nytt uteareal med atkomst fra parkeringsplass og fra fortau. Detaljert utforming av uteområdene skal bearbeides videre i byggekomitéen hvor en representant fra Rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne sitter.	 This is a detailed architectural site plan of the building. The building footprint is highlighted in yellow. The plan shows the building's relationship to the surrounding terrain, including a ramp and a new outdoor area. A north arrow is located in the bottom left corner. At the bottom right, there is a text block: 'SITUASJONSPLAN - U200 RISØR KOMMUNE, RISØRHUSET. UTVIDELSE/ OMBYGGING. DATO: 11.11.11 myraker arkitektur as mml nps'.
Risørhuset rommer to kinosaler, en stor og en liten, hvor det lenge har vært atkomst og sitteplasser for rullestolbrukere på det nivået man kommer inn på. Dette beholdes som i dag. Nytt inngangsparti gir dører som åpnes automatisk, trinnfri atkomst mellom alle rom unntatt tilfluktsrom i underetasjen, løfteplattform til alle tre etasjer og nytt HC-toalett. I	

underetasjen lages det en tilpasning ved terskel (tilfluktsrom) til scenen slik at alle kan delta også på scenen. Videre detaljer som skranke for billettkjøp, markeringer på glassdører, innredning av HC-toalett og lignende bearbeides videre i byggekomitéen.

Huset rommer også byen bibliotek og det innebygde atriet vil gi et flerbruksrom som er svært fleksibelt ved at vegger kan lukkes og åpnes etter behov.

Bygget er i tillegg en arbeidsplass med kontoransatte. Endringen vil gjøre det mulig å ansette personer som har ulike funksjonsnedsettelse i forhold til bevegelse. Dette har ikke vært mulig fram til i dag.